

Kort verslag van de bezinningsdag op zaterdag 21 juli 2012

Des morgens leidde de heer Van der Meer in met gebed en een gedeelte uit een preek van Ralph Erskine dat handelde over de avond van de kerk. Ik vond dit wel een woord op z'n tijd. Erskine schetste toen al vanuit zijn preek over Zach. 14 vers 7 hoe droevig het met de kerk op aarde gesteld was. Hoe is het dan in onze dagen? Daarna deed de heer Van Dijk een lezing over de gemene genadewerkingen des Geestes. Een ernstig vermanend woord waarmee een ieder tot zichzelf kon inkeren. Vervolgens probeerde ik iets te zeggen over het leerstuk van de wedergeboorte. Ik hoop dat m'n boodschap hieromtrent duidelijk overkwam. Ik hoop hier nog het een en ander tot nadere verduidelijking over te gaan schrijven. De gespannenheid die over me heen komt wanneer ik een spreekgestoelte betreed kan ik me nog moeilijk van ontworstelen. In de onderlinge gesprekken heb ik geheel geen last waar ik op zulke momenten wel last van heb. Ik kan me verkijken op hen die in hun spreken zo netjes de orde, het overzicht en de innerlijke rust kunnen bewaren. Ik weet wel, dat ik mezelf niet telkens achter mijn onge oefendheid in het spreken kan verschuilen. Anderzijds moet ik u zeggen dat deze gespannenheid in het begin toen ik ergens begon te oefenen vele malen erger was, dan nu het geval is. Misschien mogen deze dingen in de toekomst nog eens geheel wegvallen. Achteraf bezien had ik nog veel meer over de wedergeboorte willen zeggen, maar omdat ik bang was met de tijd niet uit te komen heb ik twee onderwerpen in één lezing willen behandelen, en dat was misschien wel een beetje teveel van het goede. Toch waren er die me zeiden dat het hen wel enige verheldering had gebracht.

Ik vond dat er mooi en stichtelijk gezongen werd bij de opgegeven psalmen. Een organist die de mensen niet dreef....maar prachtig liet zingen. Bij vergeleken de vorige keer was de opkomst toch wel het dubbele in aantal, en ondanks dat er ong. 80 mensen bijeen waren....werd er gezongen of dat er vijfhonderd man in het kerkgebouw zaten. In de middagpauze was gelegenheid tot ontmoeting. Zelf mocht ik enkele mensen spreken die ik geheel niet kende. Met name een vrouw uit Zeeland waarmee ik in korte tijd al een geestelijke band gevoelde. Een godvrezende eenzame vrouw die twee uur was komen rijden om deze dag mee te mogen maken. Ja lezer, dan kan je bij tijden weer eens moed grijpen door het zien van en spreken met de broederen. Ook uit haar ogen kon je aflezen dat ze zich haast niet meer kon voorstellen dat dit nog mogelijk was. Als ik dan ook denk aan een vriend van me die na zo lang thuis gezeten te hebben, na de eerste ontmoetings- en bezinningsdag wederom zeer verkwikt en verblijdt was geworden. Wat kan het volk des Heeren elkaar zo best missen, lezer. Soms kan de één van de ander niet begrijpen dat hij af en toe nog hier en daar naar de kerk blijft gaan. De onderlinge verdeeldheid onder Gods volk bedroeft mij het meest van alles. Straks eeuwig God met elkaar groot maken, en hier elkaar zo best kunnen missen. Dat is geen goede zaak, volk des Heeren! Bij sommigen was er enige ergernis over een uitspraak door de heer Van Dijk over dat er helemaal geen predikers en profeten meer waren die nog enigszins separeerden en een zuiver geklank van Wet en Evangelie lieten horen. Ik ben ervan overtuigd als mijn vriend Van Dijk zich wat meer zou hebben verdiept in de prediking van o.a. ds. K. Veldman en ds. A. Kort, dat hij deze uitspraak wellicht met iets meer nuance zou hebben uitgesproken. Maar bij mij was er geen ergernis, ik verdraag hem hierin. We spreken allen naar hetgeen we gezien en gehoord hebben. Het is waar dat er bijna niets meer is, maar toch moeten we daarmee het enkele dat er nog is niet veronachtzamen.

Verder waren er onder het gezelschap helaas ook die anderen op de weegschaal van hun eigen bekering probeerden te leggen. Als je het niet zo diep geleerd hebt als ik, en als je het niet zo kan vertellen als ik....kijk het dan nog maar eens na, was hun stille boodschap, waarmee ze anderen een steek onder de gordel gaven en heimelijk een kroon rond hun eigen slapen proberen te drukken. Wat jammer toch. Aan het einde van de dag sprak ik iemand die zich hieraan schuldig maakte, waarvan ik echt mag geloven dat het een kind des Heeren is, hier nog even over na en zei hem dat de discipelen in hun omgang met Christus nog zeer vleselijk waren. Zij zochten onder henlieden nog vaak wie de meeste van hen was. Hierop maakte ik een toepassing naar deze man, en zei hem dat hij zich hierin niet zo wijselijk gedroeg: "u mag door Gods vrije genade om niet nu al ong. veertig jaar op de smalle weg naar Sion wandelen, maar telkens zoekt u anderen op een of andere wijze de loef af te steken door aan te geven dat u toch wel het hoogst en het best bekeerd bent geworden..." Hij zei me dat hij dit niet zo bedoeld had, en dat ik hem hierin verkeerd begrepen had. Ik zei hem dat het mosterdzaad uitgroeit tot een grote boom met takken waarin de vogelen des hemels zich nestelen, en hij derhalve de kinderen en jongelingen in Christus in liefde moest onderwijzen....en in het voortaan wat minder met zichzelf komen moest. Er kwam gelukkig geen ruzie van, hij kon me wel goed verdragen. Maar soms valt het weleens zwaar en doet het wat vreemd aan als een jongeling een vaderfiguur in deze dingen moet opvoeden. Het behoorde eigenlijk andersom te zijn. En toch, en toch blijf ik deze man hierin verdragen. Want, hij is en blijft een geliefd broeder in Christus van me.

Aan het einde van de ochtend deed m'n geliefde vriend uit Oud Beijerland nog een eenvoudig stichtelijk woordje. Dit had van mij gerust wel iets langer mogen duren gezien de ernst waarmee hij z'n woorden uitsprak. Het was voor hem de eerste keer dat hij in het openbaar sprak. Een korte eenvoudige rede en een eenvoudig gebed kan soms meer zeggen als een betoog van enkele uren. Misschien mag hier nog eens een vervolg op komen. In de middag sprak Van Dijk over de zekerheid des geloofs. Ik vond het een leerzame en stichtelijke lezing, ook hoe hij zijn Bijbelse stellingen afzette tegen sommige nadere reformatoren die de mening waren toegedaan dat er duizenden onverzekerde christenen in de hemel zouden komen. Wat een verschil toch met hetgeen de reformatoren in de lijn der apostelen hieromtrent geleerd hebben. Aan het einde was er nog gelegenheid tot het stellen van vragen. Ik heb geprobeerd dit enigszins in goede banen te leiden. Tenslotte ontstond er een discussie die misschien wel enige afbreuk deed aan hetgeen op deze dag naar voren was gebracht. Anderzijds kwamen er in deze vragenronde ook opmerkingen en korte getuigenissen naar voren die anders niet werden gehoord.

Wat ik nog vergat te zeggen over hetgeen ik aanhaalde over het voorbeeld van die ene vrouw die ik aan de telefoon kreeg, was dat zij in die onhoudbare nood van haar ziel in de vrijheid Christi werd gezet middels deze woorden uit Salomo's Hooglied: *Sta op Mijn vriendin, Mijn schone en kom....etc.* Mede ook omdat zij vertelde welk een zeer lieflijke vrucht deze woorden achter lieten in haar ziel, vroeg ik haar ten laatste: "Waarom durft u dit niet voor een zielsverlossing te houden?" Waarop ze me vanuit haar onkunde antwoordde: "mijnheer Kleen, God sprak mij aan als Zijn vriendin en niet als Zijn bruid." Toen vertelde ze vervolgens hoe de Heilige Geest in haar begon te bidden. Toen kreeg ik een drang om haar nader te onderwijzen in haar zielsverlossing. Maar wat een onkunde toch, en wat is het toch smartelijk wanneer

iemand zijn roeping en verkiezing vast loopt te maken vanuit de dogmatiek en standenleer van ds. G.H. Kersten in plaats vanuit de rechtvaardigingsleer der apostelen. Als ikzelf onder dit leed niet gedurende drie jaar gebukt had gegaan, had ik haar als mijn zusje in Christus niet kunnen versterken en/of nader kunnen onderwijzen. Zo zie je maar dat God zelfs een kromme stok kan buigen en gebruiken tot rechte slagen. Hoe had de apostel Paulus zo'n diep onderwijs in de geestelijkheid van Gods heilige wet kunnen geven indien hijzelf naar het uitwendige nooit uit deze wet had geleefd? De 11 discipelen van Christus wisten wel wie farizeeërs waren, maar hadden zelf nooit als een farizeeër geredeneerd en geleefd. Evenzo had ik de heersende leerstellingen in onze dagen nooit zo herkend en kunnen weerleggen, als ik er in mijn eertijds niet uit geredeneerd en geleefd had. Ik heb hieromtrent in een weerlegging ook weleens aangehaald van een evolutionist die tenslotte in God en de Scheppingsleer ging geloven. Met name deze man kon tenslotte als geen ander verklaren waarom de evolutieleer een verderfelijke leugenleer was omdat hij er voor zichzelf jarenlang uit geredeneerd en geleefd had. Wonderlijk en onbegrijpelijk zijn toch Gods wegen.

Diaken Kooistra (O.G.G. te Leersum) deed terecht een opmerking over de zonde tegen het evangelie, ofwel het vervloekte ongeloof, hetgeen inderdaad weinig ter sprake was gekomen. Ik wilde hem dit nog meegeven wat mij later te binnen schoot, namelijk dat Maarten Luther van zichzelf betuigde door het Evangelie aan de wet te zijn gestorven. Deze uitdrukking heb ik zielsbevindelijk ook een enigszins mogen verstaan, want toen ik op mijn 37e levensjaar op een zondagochtend in de maand januari in Gods hemels gericht werd getrokken en mij daar de vergeving der zonden door het bloed van Christus Jezus werd getoond, vanuit Psalm 32 vers 1 berijmd, moest ik verloren gaan voor God.....want daar stond ik nog buiten omdat ik nog nooit in Hem had geloofd tot zaligheid en vrede. Toen klonken deze woorden in mijn verloren ziel, als een spiegel van Gods donderende wet: "Rampzalig hij wiens zonden niet vergeven zijn...." Toen werd het een onhoudbare nood in mijn ziel, daar eiste God de gerechtigheid in mij op en moest ik verdrinken in mijn vele bedreven ongerechtigheden voor God. Middels een hartverscheurend berouw over mijn bedreven zonden ging ik verloren als in een punt des tijds en stierf ik door dat gepredikte Evangelie (dat toen gezongen werd) de vloekdood met Christus in mijn zondig geweten. Ik verging daar werkelijk van smart over mijn bedreven zonden en verloor mijn bestaan voor God. En toen die woorden uit diezelfde gezongen Psalm.....welzalig is de mens wien't mag gebeuren, dat God naar recht hem niet wil schuldig keuren. Daar braken voor mij de banden, en daar ging Christus in mijn plaats voor God staan waar ik mijn bestaan en rechten voor God had verloren. In ene psalm werd mij wet en evangelie gepredikt, doorleefde ik een geestelijke afsnijding en inlijving, mocht ik al het mijne verkopen en al het Zijne kopen op de markt van vrije genade om niet met de koopman van schone paarden. Toen die woorden, neemt, eet dit is Mijn Lichaam dat voor u verbroken is. Ik voor u daar gij anders de eeuwige dood had moeten sterven. Welk een zoete vertroosting er in deze woorden voor mij verklaard lagen is beter te doorleven dan te omschrijven. Hier lag ik middels een evangelisch berouw aan de doorboorde voeten van Christus.

Verder denk ik dat slechts weinigen hoorden wat mijn geliefde vriend uit Lunteren, die in zijn kostelijke bijdrage vanuit de kerkgeschiedenis een lans voor onze zieke kerk probeerde te breken, "*wie de geschiedenis kent...kent ook de toekomst!*", mij antwoordde op m'n vraag of je thuiszittend evenwel toch kerkelijk kon zijn. Ook hij probeert hier en daar nog weleens te

luisteren, maar ook hij moet betuigen dat hij meestentijds met een droevige schreeuw in zijn ziel thuiszit. Vandaar mijn antwoord dat ik naast hem kwam zitten, en hierin voelen we elkaar goed aan.

Al met al was het naar mijn bescheiden mening een dag waar een gemêleerd gezelschap van thuislezers, van mensen die af en toe hier en daar nog naar de kerk gaan (waaronder ikzelf), en van kerkgangers die ondanks hetgeen er opgediend wordt getrouw naar de kerk blijft gaan, een hele dag met elkaar optrok. Dat vond ik toch wel het mooiste en treffendst van alles. Na de vragenronde sloot de heer Van der Meer af door nog een stukje te lezen uit die voornoemde preek van Erskine, en eindigde met gebed en psalmsamenzang. Na afloop werd er nog wat nagesproken....etc. Om 17:00 uur was de kerk leeg en alles opgeruimd, en ging ik bekaf naar huis. Ik was best vermoeid, ik weet niet waarvan, maar toch gevoelde ik me afgedraaid, misschien van de spanning en de last die er op zulke dagen op je schouders ligt, en toch ging ik niet onverkwikt naar huis. Ik was verblijd en Gode dankbaar dat ik bij vernieuwing sommige van mijn broertjes en zusjes weer eens mocht zien en mocht spreken. De dames die wilden dienen wil ik langs deze weg na den Heere nogmaals hartelijk bedanken voor al hun goede zorgen. Het heeft ons aan niets ontbroken. Ik hoorde achteraf van sommigen dat het in de kerk koud was, zelf had ik daar geen last van, jammer dat niemand mij dat heeft opgemerkt. Dit was waarschijnlijk eenvoudig te verhelpen geweest door even naar de koster te gaan en de kachel wat hoger te zetten. Wat ik vergat te zeggen is dat deze bezinningsdag evt. vanaf mijn website nageluisterd en ook gedownload kon worden.

Onderweg naar huis moest ik evenwel toch nog even denken aan de onderlinge verdeeldheid onder Gods volk op aarde. Mijn gedachten werden geleid naar twee godvrezende broers die nu samen voor Gods troon mogen juichen. Namelijk, Johannes en Henk Van der Poel, twee zonen van de godvrezende Janna Van der Poel. Ik heb me vanuit een goede bron laten vertellen dat Hendrik Van der Poel veel zuiverder in de leer was dan Johannes. Hendrik was in beginsel een aanhanger van de leer van ds. Paauwe, en werd later thuislezer. Hij overleed eerder dan zijn broer Johannes die hem ook begraven heeft. In de rouwdienst deed Johannes Van der Poel een uitspraak die het oordeel van onze hedendaagse tijd nog steeds typeert. Wat nu volgt is niet de letterlijke uitspraak, want ik heb het niet uit de eerste hand, maar de inhoud was een uitspraak in de geest van: *“Volk, ik mag geloven dat broer Henk voor eeuwig voor Gods troon mag juichen, en dat ik straks samen met hem voor eeuwig God groot zal maken, maar denk niet, dat wanneer ik hier achter ergens in een schuur moest preken, dat hij z'n klompen aantrok om mijn prediking te komen luisteren.”* Ja lezer, en toch had Johannes zijn godvrezende broer Henk lief en hoog staan. Hij achtte hem hoger dan zichzelf en noemde hem bij tijden zelfs een richter in de genade. Deze twee broers hadden dezelfde geestelijke bevinding, die ze vanuit een verscheiden leer vertolkten. Henk bleef meer bij de leer der reformatie en voelde zich daarom bijna nergens meer thuis, en Hannes preekte qua leer wat meer in de lijn van de volgelingen van Alexander Comrie. Hierdoor was er enige verwijdering gekomen, die er voor hen beide in de eeuwige gelukzaligheid nooit meer zijn zal. Want wie zal hen nog kunnen scheiden van de liefde Gods in Christus Jezus? M'n geliefde lezer, wat hebben die vreselijke leerdwalingen toch al niet teweeg gebracht.

D.J. Kleen

Hier volgt nu nog één van de reacties per email:

Van: P. Van D

Verzonden: maandag 23 juli 2012 10:02

Aan: D.J. Kleen

Onderwerp: Bezinningsdag Leersum

Geachte vriend Kleen,

Het was me een oprecht genoegen om deze tweede bezinningsdag in Leersum te mogen en kunnen bijwonen. Met name de toespraak van de heer Bons verlevendigde bij mij de herinnering aan het genadewerk des HEEREN dat Hij tien jaar geleden in mij is begonnen. Hoe maakte de HEERE waar datgene wat er staat in Jesaja 58:11 "En de HEERE zal u geduriglijk leiden, en Hij zal uw ziel verzadigen in grote droogten en uw beenderen vaardig maken; en gij zult zijn als een gewaterde hof en als een springader der wateren, welke wateren niet ontbreken". Ik wil u ook hartelijk bedanken voor de woorden die u hebt gesproken, maar bovenal voor de goede, rustige en vriendelijke leiding die u gaf aan de gesprekken en discussies. Ik vond het bewonderenswaardig dat u zo rustig bleef, vooral toen een aanwezige niet het burgerlijk fatsoen had om uw leiding af te wachten, maar meende in te moeten grijpen door een psalm op te geven. Sommige aanwezigen begrijpen niet dat deze dag in de eerste plaats is bedoeld voor "de bedroefden om der bijeenkomst wil". Hiervan zegt de kanttekening: "Dat is, die treurig en bedroefd zijn omdat zij in den tempel niet mogen samenkomen, tot oefening van den godsdienst". Ze hebben behoefte aan Hemels onderwijs, aan het Goddelijke licht van boven, aan vertroosting voor hun benauwd gemoed, aan bemoediging op de weg des levens die vol doornen en distelen is, aan de onderlinge liefdesband van de broeders. Deze "bedroefden" zitten niet thuis vanwege verachting van de Goddelijke instellingen, ze zitten thuis, eenzaam en stil omdat Hij het hen heeft opgelegd (Klaagliederen 3:28), maar met het gebed in hun hart "Keer weder, HEERE, tot hoelange?" Het is hun tot smart dat Zijn erfenis is ingenomen en dat de leugenaar de waarheid uit Gods Huis heeft verdreven. Maar ze geloven ook vast en zeker dat God de bedroefden om der bijeenkomst wil zal verzamelen, hun verdrukken zal verdoen, de hinkenden zal behoeden en de uitgestotenen zal verzamelen (Zefanja 3: 18 en 19). En dan het vervolg van deze gewisse belofte: "Ik zal hen stellen tot een lof en tot een naam in het ganse land, waar zij beschaamd zijn geweest". Dat er via een advertentie in het Reformatorisch Dagblad ook mensen op deze bezinningsdag afkomen die niet te rekenen zijn onder de "bedroefden" is een feit. Deze mensen proberen dan de sprekers te vangen met listige vragen of de sprekers uit te spelen tegenover oudvaders. Goed dat u aangaf dat we nooit een oudvader mogen stellen boven het Woord van God. Waar Gods volk bijeenkomt, zal satan altijd proberen onrust te veroorzaken en helaas daar gebruikt hij veelal mensen voor die ogenschijnlijk de waarheid van harte zijn toegedaan, maar in hun hart bittere vijanden zijn van recht en gerechtigheid. Laten we des te vuriger smeken of de HEERE deze bijeenkomsten wil zegenen. Is ons bijeenkomen in Zijn gunst, dan mag satan te keer gaan, maar "Alle instrument, dat tegen u bereid wordt, zal niet gelukken"(Jesaja 54:17).

Met vriendelijke groeten en hartelijke toegenegenheid,

P. Van D

2 augustus 2012

Geachte heer. D.J. Kleen.

Ik ben geen beste schrijver, maar naar aanleiding van de bezinningsdag op 21 juli 2012 te Leersum het volgende. Het was voor mij de eerste keer in mijn leven dat ik een dag als deze mee maakte.

Het gezamenlijk zijn, gezang en lezen (spreken) heb ik nooit gekend omdat we opgevoed zijn onder preeklezen van Ds. Paauwe en oudvaders.

Na het lezen van een reactie van één van de hoorders besluit ik u te schrijven.

Ik ben de vragensteller over de Poort.

Ik begrijp dat ik mensen tot toorn heb opgewekt omdat ik deze vraag stelde.

Bij deze kan ik alleen mijn excuses aanbieden voor de gestelde vraag.

Ik heb het al gezegd dat ik deze vraag stelde i.v.m. onze vader die aan de telefoon een gesprek had met iemand over de Poort en het kruis van Christus.

Ik was nog een kind en dit is mij altijd bij gebleven, zodoende stelde ik de vraag.

Zonder er over te twisten kan het niet anders, dat een uitverkoren vat altijd door de Poort zal moeten ingaan (en zal ingaan) en Christus moet ontmoeten. (dus de vraag geheel wegvalt)

Als men dan spreekt van een voorbereidende weg of niet laat ik rusten.

(ik neem aan dat u begrijpt wat ik schrijf)

Ds. Paauwe zegt, alles wat aan de bekering vooraf gaat is alleen om zijn natuurstaat te leren kennen, zijn ellende staat.

Door mijn beroep (begrafenisondernemer meer dan 30 jaar) heb ik verschillende predikanten, die u noemt op internet, bij uitvaartdiensten gesproken.

Ik weet ook, wat u zelf in briefwisselingen schrijft, in vele gemeenten anders gesproken wordt dan wat de oudvaders leren over de leerstelling van de weg (zo uitgedrukt) tot bekering van een mens. Veelal spreekt men over Ruth, Martha en Maria enz.

Ik heb altijd getracht in het uitoefenen van mijn beroep mij bij mijn taak te blijven en geen discussies aan te gaan.

Helaas heb ik moeten ondervinden hoe men tegenover mensen staat die thuis lezend zijn.

Ik heb hier verder niets over te zeggen,

Dat er gesproken is op de bezinningsdag in Leersum, dat ik strik vragen stel laat ik voor verantwoording voor de persoon(nen) die dat kenbaar maakt en over hetgeen men daar van denk.

Ik heb dit zeker niet gedaan met een gevoel, als strik vraag.

Wel weet ik dat er misbruik gemaakt wordt van de weg tot en ingaan door de Poort wat ik u in het kort hierboven al geschreven heb in genoemde kerkverbanden.

En betreft het afsluiten en opgeven van een psalm, ben ik misschien wel voorbarig geweest. Ik denk dat dit mede kom door mijn beroep gezien we daar ook te maken hebben met soms 50 tot 1000 mensen en je het zakelijk gezien in de hand tracht te houden.

Maar één van de oorzaken liggen ook ergens anders omdat ik weet dat er soms bij samenkomsten uit één lopende gesprekken komen die niet leiden tot stichting maar tot twisting. En als dat zo is, zijn wij als sprekers oorzaak als het vijandschap uitlokt of er wanorde ontstaat over de gesprekken en of over het gesprokene.

(Hier even iets anders, heeft niets met het bovengeschreven te maken, althans),

Mijn vader die ik al noemde zat in een auto, het ging om een zakelijke rit, de chauffeur,(een medewerker van het bedrijfje wat mijn vader had), zat achter het stuur.

Er stond een lifter langs de weg, en de bestuurder (medewerker) deed alsof hij stopte om de lifter mee te nemen.

Toen die vlak bij de auto was om in te stappen reed hij snel weg.

Mijn vader die zeer vertoornd was, zei, doe dat nooit weer, want als deze lifter God vloekt ben jij de oorzaak daarvan.

Wat ik er mee wil zeggen, hoeveel en vaak zijn wij de oorzaak van toorn veroorzaakt naar onze medemens toe.

Daarom kan ik alleen mijn excuses aanbieden aan mijn medemens die menen te moeten oordelen over de medemens.

Mijn vriend, die in 1995 overleden is, en op 2 maart 1984, midden in de nacht, Christus had leren kennen en zijn zonden vergeven waren, zoals hij sprak, zei eens, ja Willem, geloof is er genoeg, vele en grote kerken, maar de liefde ontbreekt.

Groet, W.D.

Geachte heer W.D,

U bent niet de enige die zich gestoord heeft aan de discussie die ten laatste ontstond. Wij willen ons hierover beraden. Anderzijds kunnen er mensen onder zitten met prangende vragen, en daarnaast werden er in de rondvraag ook mooie dingen gezegd. Uw vraag over de poort en het kruis in Bunyans christenreis leeft met name in de afscheiding, waarbij men redeneert....men kan zgn. in Christus zijn, maar evenwel nog de vergeving der zonden missen. Het is wat anders door te zeggen dat men in Christus heeft mogen geloven, waarin zekerheid en vertrouwen was/is, maar dat men van 's hemels wege meer licht verlangd in hetgeen men in Christus deelachtig is geworden. (Het voorbeeld van die moeder die een kind heeft gebaard, betreffende het onderscheid tussen een doorleefde en verstandelijke kennis). Zo hebben sommige zielen een onhoudbare ellende, verlossing en dankbaarheid doorleeft, maar moeten evenwel nader onderwezen worden in hun verlossing opdat zij er meer troost van mogen hebben. Veel waangelovigen klampen zich vast aan de weg die Bunyan tekende van de poort tot het kruis, en vertroosten zich met hetgeen Bunyan nooit heeft willen zeggen en nog minder heeft durven stellen. Velen lezen daarom liever zijn christenreis dan hetgeen hij schreef over de rechtvaardiging door het geloof in Jezus Christus. Het was inderdaad Bijbels geweest wanneer het kruis direct achter de poort was gezet, zoals op die plaat van de brede en smalle weg. Het was dus geen vreemde vraag, maar ik denk, omdat sommigen wisten uit welke hoek u vandaan komt en door wie u met name onderwezen bent geworden (ds. Paauwe die in de lijn der reformatie leerde), zij dit daarom een vraag naar de bekende weg vonden. Mij stoorde het niet hoor, ik vind het juist wel mooi wanneer er een theologisch gesprek op gang komt. Op zo'n dag moet je ook uitkijken niet te verdrinken in het leerstellige. Vandaar het zingen, af en toe een helder getuigenis van die of gene, met een open gesprek aan het eind, vind ik persoonlijk niet verkeerd. Mits het natuurlijk geen afbreuk doet aan hetgeen die dag naar voren is gebracht. Maar het moet kunnen lijden, vind ik. Af en toe een beetje tegengas kan de besproken zaken wat meer verdiepen, mits we elkaar niet onderuit proberen te halen. Dat heeft een ander wel geprobeerd, maar u niet. Om alles in perfecte banen te leiden zal wellicht nooit helemaal gelukken.

Het negatieve beeld of etiket dat u schetst over thuislezers en/of waarmee u geconfronteerd bent, vind ik spijtig. Mijn ondervinding is dat juist de thuislezers de meeste (uitwendige) kennis van de leer der vaders in huis hebben, en prijzenswaardige onderzoekers zijn. Het zijn mensen die niet zomaar alles klakkeloos aannemen. Anderzijds is het jammer dat sommigen van hen zich zo afzijdig van de kerken stellen met een houding van *'er is helemaal niks meer, men wordt overal bedrogen, alleen wij weten het...etc'*. Ds. Paauwe is nooit een geestdrijver geweest, maar tussen de oren van veel van zijn aanhangers is hij naar mijn bescheiden mening omtrent dit punt evenwel toch een geestdrijver geworden, vanwege hun kerkvrees...etc. Dat vind ik wel jammer. Het mooie van deze dag vond ik dat thuislezers, half thuislezer/kerkgangers, en kerkgangers naar elkaar probeerden te luisteren. Hopelijk bent u er de volgende keer weer? Rest mij nog een laatste vraag, namelijk of ik uw reactie per mail, met daarbij mijn antwoord aan u, onder mijn verslag mag plaatsen. Uw reactie kan misschien het onbegrip bij sommigen wegnemen.

Hartelijke groet,
D.J. Kleen